

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 5CoCsp/9/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7520201207
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 05. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Adriana Murínová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2021:7520201207.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Adriany Murínovej a členiek JUDr. Slávky Zborovjanovej a JUDr. Zuzany Stolárovej v spore žalobcov: 1/ D. L., U.. XX.XX.XXXX K. X/ E. L.O., U.. XX.X.XXXX, O. R. H. E., D. XXX/XX, oboch zastúpených JUDr. Alenou Zadákovou, advokátkou so sídlom v Košiciach, Kováčska 32, proti žalovanej Prvej stavebnej sporiteľni, a.s., so sídlom v Bratislave, Bajkalská 30, IČO: 31335004, zastúpenej Advokátskou kanceláriou JUDr. Marián Kurhajec, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Bajkalská 13, IČO: 36 860 o určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, o odvolaní žalobcov proti rozsudku Okresného súdu Košice-okolie zo dňa 8.októbra 2020 č.k. 20Csp/84/2020-78 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

P r i z n á v a žalovanej nárok na plnú náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcom.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Košice - okolie (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „súd“) zamietol žalobu žalobcov (výrok I/), ktorou sa domáhali určenia, že zmluva o spotrebiteľskom úvere č. 2517238010 zo dňa 2.11.2015 je bezúročná a bez poplatkov z dôvodu, že žalovaný si nesplnil povinnosť posúdenia schopnosti spotrebiteľov splácať úver, uloženú mu § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, teda neskúmal bonitu žalobcov, lebo žalovanému na posúdenie bonity postačoval od žalobcov občiansky preukaz, potvrdenie o poberaní rodičovského príspevku rodinné prídavky a dokladovanie príjmu, v dôsledku čoho si žalovaný nemohol si utvoriť reálny obraz o majetkovej situácii. Výrokom II/ žalovanej priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu proti žalobcom v 1. a 2. rade s tým, že o výške trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením súdom prvej inštancie.

2. Pri rozhodovaní vychádzal súd zo zistenia, že dňa 2.11.2015 bola medzi stranami sporu bola uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere č. 2517238010, na základe ktorej žalovaný poskytol žalobcom úver vo výške 35.000 eur za účelom modernizácie a obnovy bytu, rodinného domu, vrátane súvisiacich drobných stavieb, bytového domu alebo na udržiavacie práce na nich s tým, že zvolený účel použitia je možné kombinovať so všetkými účelmi použitia, ktoré definuje zákon č. 310/1992 Zb. o stavebnom sporení. Podľa čl. II zmluvy bola dohodnutá mesačná splátka medziúveru vo výške 154,30 eur, mesačný vklad na účet stavebného sporenia vo výške 54,84 eur, celková mesačná splátka činila 209,14 eur, celková čiastka 76.451,11 eur, doba trvania zmluvy 30,08 roka, konečná splatnosť úveru do 15.12.2045. Z predložených listinných dôkazov, a to zo žiadosti o úver, z potvrdenia o prijíme žalobcu v 1. rade od zamestnávateľa, z výplatných pásov žalobcu v 1. rade, z potvrdenia od ÚPSVaR o poberaní rodičovského príspevku za rok 2015 pre žalobkyňu v 2. rade, z rozhodnutia ÚPSVaR o poskytnutí opakovaného príspevku za zverené dieťa súd zistil, že žalovaný pred poskytnutím úveru posudzoval

schopnosti žalobcov splácať úver, pričom pred poskytnutím úveru boli žalobcovia preverení aj dopytom žalovaného v Sociálnej poisťovni, ako aj v spoločnom registri bankových a nebankových informácií.

3. Po právnom posúdení veci podľa § 1 ods. 2, § 7 ods. 1 a 2, § 7 ods. 15 písm. a) a písm. b), § 7 ods. 16 písm. a) a písm. b), § 7 ods. 17, § 11 ods. 2, § 11 ods. 4 zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej aj „ZoSÚ“), § 52 ods. 1 až 4 Občianskeho zákonníka, § 1, § 7 ods. 3 a 4 zák. č. 310/1992 Zb. o stavebnom sporení, v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, žalobu zamietol vychádzajúc z úsudku, že žalovaný v spore preukázal, že overoval schopnosť spotrebiteľov splácať spotrebiteľský úver a skúmal aj bonitu žalovaných, čo mal súd za preukázané zo žiadosti o úver, z potvrdenia o príjme žalobcu v 1. rade od zamestnávateľa, z výplatných pásov žalobcu v 1. rade, z potvrdenia od ÚPSVaR o poberaní rodičovského príspevku za rok 2015 pre žalobcu v 2. rade, z rozhodnutia ÚPSVaR o poskytnutí opakovaného príspevku za zverené dieťa, ako i dopytu žalovaného v Sociálnej poisťovni a v spoločnom registri bankových a nebankových informácií. Z uvedeného súd prvej inštancie vyvodil, že bonita žalobcov bola overená, žalovaný postupoval s odbornou starostlivosťou a posúdil schopnosť splácať spotrebiteľský úver tak, ako to predpokladá ustanovenie § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch. Dodal, že pri posudzovaní bonity žalujúcich spotrebiteľov žalovaný postupoval ešte prísnejšie ako to predpokladal zákon, o čom svedčí fakt, že žalovaný nevyhovel žiadosti žalobcov o úver 45.000 eur, lebo pri skúmaní možností a schopností žalobcov splácať úver, t.j. ich bonity, usúdil, že žalobcom poskytne úver maximálne v sume 35.000 eur, čo napokon aj žalobcovia prijali. Napokon súd zdôraznil, že žalobcovia, ktorí majú v zmysle § 7 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. povinnosť poskytnúť veriteľovi úplné, presné a pravdivé údaje potrebné na posúdenie schopnosti splácať spotrebiteľský úver, poskytli žalovanému všetky požadované údaje, na základe ktorých (a ďalších) žalovaný overil bonitu žalobcov, ich schopnosť splácať úver a na základe výstupov z registra ponúkol žalobcom úver, ktorý žalobcovia prijali a potvrdili to svojim podpisom a napokon úver aj riadne (vy)čerpali.

4. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd podľa § 255 ods. 1 CSP tak, že, nevzhládnuv priestor pre aplikáciu § 257 CSP, priznal procesne plne úspešnému žalovanému nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu proti žalobcom v 1. a 2. rade s tým, že o výške náhrady trov konania bude rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

5. Proti tomuto rozsudku podali včas odvolanie žalobcovia z odvolacích dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b), d), f) a h) CSP. Navrhli, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok v celom rozsahu a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Súdu prvej inštancie žalobcovia v odvolaní vytkli, že ak založil svoj záver o skúmaní úverovej bonity na listinných dôkazoch predložených žalovaným, a to - potvrdenie o príjme žalobcu v 1. rade, výplatnú pásku a poberanie rodičovského príspevku, dopyt na Sociálnu poisťovňu a príslušnom registri, z týchto dôkazov podľa názoru žalobcov jednoznačne vyplýva, že žalovaný vôbec individuálne neskúmal bežné mesačné výdaje žalobcov, ktoré prekračujú žalovaným deklarované životné minimum, čo je nepostačujúce. Na podporu svojho tvrdenia žalobcovia citovali vybrané časti rozsudku Krajského súdu v Prešove zo dňa 26.1.2017, sp. zn. 7Co/126/2016, zo dňa 13.2.2020, sp. zn. 4Co/100/2019 a zo dňa 27.3.2018, sp. zn. 21Co/148/2017. Súdu prvej inštancie žalobcovia v odvolaní vytkli i to, že neprihliadal na nedostatky týkajúce sa RPMN. Na tomto mieste uviedli, že podľa súhrnných informácií o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch veriteľmi za 3. štvrtrok 2015 bolo priemerné RPMN pre spotrebiteľské úvery vo výške nad 6500 eur uzatvorených na dobu viac ako 10 rokov vo výške 5 %, žalovaný v zmluve použil hodnotu 14,03 %, ktorá nie je ani v súhrnných informácia uvedená, a teda v zmluvách použil nesprávny údaj, ktorý mohol spôsobiť klamlivo na spotrebiteľa tým, že v zmluve uviedol priemernú hodnotu RPMN na trhu úverov vyššiu ako reálne v čase poskytnutia predmetného úveru bola, čo mohlo mať vplyv na ich rozhodnutie si predmetný úver vziať. Skutočnosť, že v zmluve je nesprávne uvedený údaj o priemernej hodnote RPMN, ktorý je vyšší než správny údaj, je v neprospech spotrebiteľa. Namietli tiež, že sporná zmluva neobsahuje vzorec pre výpočet RPMN, lebo neobsahuje veličiny, či údaje, ktoré tvoria predpoklady potrebné pre výpočet RPMN, čo má tiež za následok bezúčnosť a bez poplatkovosť spotrebiteľského úveru. Tým, že sa konajúci súd nevysporiadal s vyššie uvedenými skutočnosťami a tvrdeniami žalobcov, dospel k nesprávnemu záveru.

6. Žalovaný v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalobcov označil odvolanie žalobcov za nedôvodné, odkazujúc na svoje vyjadrenie k žalobe zo dňa 23.3.2020, v ktorom žalovaný špecifikoval ako posudzoval schopnosť žalobcov splácať úver a tiež zdôraznil fakt, že predmetné náklady posudzoval prísnejšie ako bolo vyžadované Odporúčaním Národnej banky Slovenska č. 1/2014, ktoré stanovovalo posudzovať

náklady v zmysle zákona č. 601/2003 Z.z. o životnom minime a opatrenia Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny o úprave životného minima. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil a zaviazal žalobcov na náhradu trov odvolacieho konania. Zdôraznil, že pri posudzovaní bonity žalobcov postupoval s odbornou starostlivosťou a plne v súlade s § 7 zákona o spotrebiteľských úveroch, v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, pričom ustanovenie § 7 ods. 20 zákona o spotrebiteľských úveroch, stanovujúceho použitie položiek na výpočet ukazovateľa schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, bolo do zákona doplnené až novelou zák. č. 299/2016, s účinnosťou od 1.1.2017. Pokiaľ žalobcovia v odvolaní tvrdia, že majú mesačné výdaje, ktoré prekračujú výšku výdajov uvedených v žiadosti, ktorú sami žalobcovia podpísali, takéto tvrdenie žalovaný označil za účelové a zároveň nepreukázané zo strany žalobcov. Upozornil, že súdne rozhodnutia uvedené v odvolaní žalobcov nie sú použiteľné na daný prípad, nakoľko žalovaný v predmetnom konaní jednoznačne preukázal, že pri posudzovaní bonity žalobcov postupoval v súlade so zákonom dostatočne s odbornou starostlivosťou, lebo jednoznačne preukázal preverovanie bonity žalobcov, keď posudzoval nielen príjmy, ale aj náklady žalobcov. Akcentoval, že ak žalobcovia tvrdia, že mali iné náklady v čase poskytnutia úveru a túto skutočnosť žalovanému zamlčali, takéto konanie žalobcov nemožno posudzovať ako v súlade s právnymi predpismi. Podľa názoru žalovaného tvrdenia žalobcov o údajných nedostatkoch zmluvy spočívajúcich v nesprávnych informáciách o RPMN spadajú pod prostriedky procesného útoku, ktoré žalobcovia mohli uplatniť najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa dokazovanie končí. Tieto skutočnosti začali žalobcovia namietat až v rámci odvolania proti rozsudku. Ak žalobcovia chcú použiť tieto nové argumenty pred odvolacím súdom úspešne, ich použitie je podmienené len z dôvodov uvedených v § 366 CSP, avšak v danom prípade nie je daný ani jeden z dôvodov uvedených v § 366 CSP na uplatnenie novôt v odvolacom konaní. Z uvedeného dôvodu by odvolací súd nemal na tieto žalobcami uplatnené prostriedky procesného útoku prihliadať. Žalovaný zdôraznil, že predmetná zmluva obsahuje všetky náležitosti podľa § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, vrátane v zmluve správne uvedenej výšky RPMN a tvrdenie žalobcov, že tieto náležitosti v zmluve absentujú, nie je pravdivé, a doteraz to ani nijako nenamietali. Napokon žalovaný akcentoval, že argument o nesprávnej priemernej hodnote RPMN je vo vzťahu k posúdeniu bezpoplatkovosti a bezúročnosti úveru bezpredmetný.

7. Odvolací súd (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalobcov ako podané včas (§ 362 CSP) oprávnenou osobou (§ 359 až § 361 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je prípustné (§ 355 až § 358 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 a contrario CSP) v rozsahu vyplývajúcom z § 379 CSP, z hľadiska odvolaním uplatnených odvolacích dôvodov a dospel k záveru, že odvolanie žalobcov nie je opodstatnené. Napadnutý rozsudok je vo výroku vecne správny.

8. Žalobcovia svojimi odvolacími námietkami v intenciách uplatnených odvolacích dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b), d), f) a h) CSP, nastolili predmetom odvolacieho prieskumu správnosť procesného postupu, existenciu inej vady, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, správnosť skutkových zistení vyplývajúcich z vykonaného dokazovania a správnosť právneho záveru súdu prvej inštancie o otázke naplnenia porušenia povinností veriteľa postupovať s odbornou starostlivosťou v zmysle § 7 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení účinnom v čase uzavretia posudzovanej spotrebiteľskej úverovej zmluvy dňa 2.11.2015, s následkom bezpoplatkovosti a bezúročnosti úveru.

9. Odvolací súd po preskúmaní obsahu súdneho spisu a napadnutého rozsudku dospel k záveru, že prvoinštančný súd v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností vyvodil aj správny právny záver, ak žalobu žalobcov zamietol vychádzajúc z úsudku, že žalovaný veriteľ v spore preukázal, že splnil povinnosť podľa § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, podľa ktorého veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru. Správnosť tohto záveru súdu prvej inštancie sa žalobcom v odvolaní nepodarilo spochybnit odvolacími námietkami založenými v tomto smere v podstate na totožných tvrdeniach prednesených už na súde prvej inštancie, s ktorými sa súd náležite vysporiadal v odôvodnení rozsudku, s ktorým sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje a na tieto odkazuje (§ 387 ods. 2 CSP), a len na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku a k odvolacím námietkam žalobcov odvolací súd dodáva:

10. V prvom rade žalobcovia nedôvodne uplatnili odvolací dôvod podľa § 365 ods.1 písm. b) CSP, t.j. že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Tento odvolací dôvod je naplnený iba v prípade, ak nesprávny procesný postup súdu, znemožňujúci realizáciu práv strany sporu dosiahne určitú intenzitu, ktorá odôvodní záver o tom, že celé konanie sa nejaví ako spravodlivé. Obsah práva na spravodlivý proces (right to fair trial) je pomerne široký, zahŕňa právo na prístup k súdu, právo na súd zriadený zákonom, právo na nezávislý a nestranný súd, právo na zákonného sudcu, právo na prejednanie veci v primeranej lehote, právo na riadne poučenie o procesných právach a povinnostiach, právo byť vypočutý, právo navrhovať dôkazy a vyjadrovať sa k nim, kontradiktórnosť konania, rovnosť zbraní, zákaz prekvapivých rozhodnutí, zákaz ľubovôle, právo vyporiadať sa so všetkými relevantnými skutočnosťami, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, právo na preskúmanie rozhodnutia. Zároveň je potrebné, aby odvolatelia označili konkrétne pochybenie súdu, a to tak, aby toto mohlo byť hodnotené v kontexte celého konania.

11. Žalobcovia nedôvodne uplatnili i odvolací dôvod podľa § 365 ods.1 písm. d) CSP, t.j. že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, predstavujúci vady konania, ktoré nie sú subsumované pod ostatné odvolacie dôvody, ale len za predpokladu, že mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie (nesprávne realizovaná manudukčná povinnosť, chybný postup súdu prvej inštancie pri dokazovaní, nesprávne posudzovanie procesných otázok v priebehu konania, ktoré neboli predmetom samostatného rozhodovania, a ďalšie nedostatky činnosti súdu), pričom spôsobilým odvolacím dôvodom nie sú samy o sebe (bez ďalšieho), ale len vtedy, ak sú dôsledkom takého porušovania predpisov procesného práva, ktoré mohlo mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Vada konania, ktorá môže mať vplyv na správnosť rozhodnutia, v konkrétnom prípade nemusí mať za následok vecne nesprávne rozhodnutie a odvolací súd tu posudzuje otázku, či by obsah výroku rozhodnutia bol iný, keby k vade konania nedošlo.

12. V danom prípade žalobcovia síce v odvolaní označili tieto odvolacie dôvody, avšak vo svojom odvolaní nešpecifikovali, v akom konkrétnom procesnom pochybení súdu vidia naplnenie týchto odvolacích dôvodov a ani odvolací súd nezistil žiadne také procesné pochybenie súdu prvej inštancie, ktoré by ich naplnilo, preto tieto odvolacie dôvody nie sú dané.

13. Odvolací súd nevzhladol ani naplnenie odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. f) CSP, t.j. že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, ktorý sa týka chyby v zisťovaní skutkového stavu veci súdom prvej inštancie. Skutkové zistenie nezodpovedá vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s § 191 CSP, podľa ktorého dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo, a to vzhľadom na to, že súd buď vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov strán sporu nevyplývali, ani inak nevyšli počas konania najavo, alebo opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo vyšli počas konania najavo. Nesprávne sú i také skutkové zistenia, ktoré založil na chybnom hodnotení dôkazov. Ide o situáciu, keď je logický rozpor v hodnotení dôkazov (v úsudku medzi porovnávanými skutočnosťami), prípadne poznatkov, ktoré vyplývali z prednesov strán sporu alebo, ktoré vyšli najavo inak, z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, eventuálne vierohodnosti, alebo keď výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z § 191 a nasl. CSP.

14. Súdom prvej inštancie náležite zistený skutkový stav veci, preto ani tento odvolací dôvod nie je daný. Žalobcovia vo svojom odvolaní v podstate namietajú správnosť hodnotenia vykonaných dôkazov a z nich vyvedený právny záver súdu prvej inštancie, že žalovaný splnil povinnosť podľa § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy.

15. Pokiaľ žalobcovia vo svojom odvolaní v tomto smere spochybňujú hodnotenie dôkazov súdom prvej inštancie vo vzťahu k vyriešeniu spornej otázky skúmania bonity žalujúcich spotrebiteľov žalovaným veriteľom, odvolací súd pripomína, že vierohodnosť určitého poznatku získaného vykonaním konkrétneho dôkazu (v danom prípade žiadosť o úver, potvrdenie zamestnávateľa o príjme žalobcu, výplatné pásky žalobcu, potvrdenie od ÚPSVaR o poberaní rodičovského príspevku za rok 2015 pre žalobkyňu, rozhodnutie ÚPSVaR o poskytnutí opakovaného príspevku za zvereného dieťa, dopyt žalovaného v Sociálnej poisťovni a v spoločnom registri bankových a nebankových informácií), a teda

aj jeho význam z hľadiska dôkazu pravdivosti, či nepravdivosti skutkových tvrdení, súd hodnotí jednak izolovane a jednak v porovnaní s poznatkami získanými vykonaním všetkých zostávajúcich dôkazov. Výsledkom celkového hodnotenia je potom úsudok súdu o pravdivosti tvrdených skutočností, ktorý sa stal podkladom pre záver o tom, či a do akej miery strana sporu splnila svoju povinnosť preukázať svoje skutkové tvrdenia. Zo zásady voľného hodnotenia dôkazov pritom vyplýva, že na nesprávnosť hodnotenia dôkazov možno usudzovať len zo spôsobu, akým súd hodnotenie vykonal.

16. Ani v tomto smere súdu prvej inštancie žiadne pochybenie vyčítať nemožno.

17. Napokon žalobcovia v okolnostiach prejednávaneho prípadu nedôvodne namietli, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (odvolací dôvod podľa § 365 ods.1 písm. h/ CSP).

18. Podľa § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy (ZoSÚ), veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

19. Podľa § 7 ods. 2 ZoSÚ, spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje potrebné na posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver; tým nie je dotknuté právo veriteľa využívať informácie o spotrebiteľovi z príslušnej databázy za podmienok ustanovených osobitným zákonom.

20. Podľa § 7 ods. 15 ZoSÚ, veriteľ je povinný postupovať pri poskytovaní spotrebiteľského úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere obozretne a ponúkať a poskytovať spotrebiteľské úvery a) spôsobom, ktorý nepoškodzuje spotrebiteľov, a b) s odbornou starostlivosťou; vynaloženie odbornej starostlivosti je veriteľ povinný hodnoverne preukázať.

21. Podľa § 7 ods. 16 ZoSÚ, vynaložením odbornej starostlivosti sa rozumie najmä to, že veriteľ a) poskytne spotrebiteľovi informácie pred uzatvorením zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 4 a 5, b) posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver s ohľadom na získané informácie o spotrebiteľovi; ak je veriteľom veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky, posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver najmä s ohľadom na údaje získané z jedného alebo viacerých registrov, do ktorých poskytujú údaje veritelia, ktorých počet sa rovná aspoň dvojtretinovej väčšine veriteľov, ktorými sú veritelia podľa § 20 ods. 1 písm. a), ktorí sú zverejnení v zozname veriteľov podľa § 8a, banky, zahraničné banky a pobočky zahraničných bánk, v čase posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

22. Podľa § 11 ods. 2 ZoSÚ, ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihladenia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

23. Súd prvej inštancie záväzkový právny vzťah strán, v ktorom žalovaný konal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti a žalobcovia nesporne v takomto postavení nevystupovali (§ 52 ods. 3 a 4 Občianskeho zákonníka) celkom správne posúdil ako spotrebiteľský podľa § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka a zákona o spotrebiteľských úveroch, v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorú žalobcovia uzavreli so žalovaným dňa 2.11.2015, predmetom ktorej bolo poskytnutie medziúveru vo výške 35.000 eur s úrokovou sadzbou 5,29 % p.a. s výškou mesačnej splátky úrokov z medziúveru 154,30 eur pri 247 splátkach do pridelenia cieľovej sumy. Doba trvania zmluvy bola 30,08 rokov a konečná splatnosť 15.12.2045 pri RPMN pre stavebný úver 2,91 % a medziúver RPMN 5,55 %, priemerná RPMN 14,03 %. Účelom úveru boli v súlade so zákonom č. 310/1992 o stavebnom sporení modernizácia a obnova bytu, rodinného domu vrátane súvisiacich drobných stavieb,

bytového domu alebo udržiavacie práce na nich. Žalovaný pri posudzovaní bonity žalobcov vychádzala z dokladov - potvrdenie o príjme žalobcu, výplatné pásky pre žalobcu, potvrdenie od ÚPSVaR o poberaní rodičovského príspevku za rok 2015 pre žalobkyňu, rozhodnutie o priznaní opakovaného príspevku dieťaťu, odpoveď na dopyt do Sociálnej poisťovne a odpoveď na dopyt zo spoločného registra bankových informácií, na základe ktorých žalovaný veriteľ určil výšku čistého mesačného príjmu žalobcov na 203 + 1.361,87 eur a nákladov na 220 + 160 + 300 + 621 + 262 eur, čím jednoznačne splnil svoju zákonnú povinnosť postupovať pri posudzovaní schopnosti spotrebiteľa splácať úver s odbornou starostlivosťou.

24. Odvolací súd je v zhode so súdom prvej inštancie v jeho názore, že žalovaný v priebehu konania preukázal, že schopnosť žalobcov splácať spotrebiteľský úver posúdil s odbornou starostlivosťou na základe lustrácie v registri SRBI, čo vyplýva zo žalovaným predloženého listinného dôkazu (na č.l. 57 spisu), a tiež zo žiadosti o úver (na č.l. 49 súdneho spisu), potvrdení o pracovnom pomere a priemernom príjme (na č.l. 50 súdneho spisu), výplatnými páskami (č.l. 51 súdneho spisu), potvrdení o poberaní rodičovského príspevku (č.l. 52 súdneho spisu) a odpovede na dopyt v Sociálnej poisťovni (č.l. 54 súdneho spisu), z ktorých mal žalovaný súčasne vedomosť o príjmoch žalobcov, ako aj o platiteľovi mzdy žalobcu. Odvolací súd zastáva názor, že podmienku získania relevantných informácií žalovaný splnil a svoje tvrdenie doložil aj listinnými dôkazmi, a teda nebola naplnená hypotéza právnej normy, ktorá by zakladala hrubé porušenie povinnosti veriteľa overiť schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver alebo nekonanie veriteľa s odbornou starostlivosťou.

25. Odvolací súd pripomína, že koncepcia odvolacieho konania v civilnom procese vychádza z tzv. neúplného apelačného systému. Znamená to, že právo odvolateľa, ale i protistrany použiť v odvolacom konaní prostriedky procesného útoku a procesnej obrany, ktoré neuplatnil v konaní pred súdom prvej inštancie, je obmedzené. V zmysle § 366 CSP odvolacia argumentácia v podobe nových skutočností a dôkazov je prípustná len za plnenia zákonom stanovených (novoty v odvolacom konaní). V nadväznosti na uvedené sa odvolací súd stotožnil s názorom žalovaného vo vyjadrení k odvolaniu žalobcov v časti, v ktorej označil postup žalobcov, ktorí až v odvolaní poukázali na nedostatok zmluvy s ohľadom na priemernú RPMN za rozporný s ustanovením § 366 CSP. Keďže ide o novotu v odvolacom konaní, boli žalobcovia povinní dokázať, že nové prostriedky procesného útoku, resp. procesnej obrany, nemohli bez svojej viny predložiť už v doterajšom priebehu konania. Uvedenú podmienku žalobcovia podľa názoru odvolacieho súdu nespĺnili, preto na takéto tvrdenia odvolací súd neprihliadal.

26. Poukazom na uvedené odvolacie námietky žalobcov odvolací súd vyhodnotil ako nedôvodné, nespôsobilé spochybníť vecnú správnosť napadnutého rozsudku, z ktorého dôvodu odvolací súd rozsudok potvrdil ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP, vrátane vecne správneho akcesorického výroku o trovách konania, a podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP priznal nárok na plnú náhradu trov odvolacieho konania v odvolaní procesne úspešnému žalovanému. Žalobcovia úspech v odvolacom konaní nemali, a tak im náhrada trov odvolacieho konania nepatrí. O výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie v samostatnom rozhodnutí, ktoré vydá vyšší súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

27. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 posledná veta CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane,

aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1, 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).